

ROMANIA

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

OASPEȚII DIN ANGLIA

De câteva zile a sosit la București o delegație a Bisericii anglicane, pentru a face o vizită oficială Bisericii noastre ortodoxe. Membrii ei sunt o seamă de figuri reprezentative în viața religioasă a marelui imperiu britanic, și anume arhiepiscopul Nungent de Lincoln din Dublin, arhiepiscopul Buxton de Gibraltar, episcopul de Fukham, profesorii universitari Goudje dela Oxford, Gavin dela cea din Iork, canonicii Douglas, Bate, Scharp și Mac Donald.

Această aleasă solie a venit cu gândul de a continua acțiunea, începută mai demult, pentru strângerea legăturilor dintre cele două biserici, ortodoxă și anglicană, deosebite ca doctrină, dar animate de același ideal mare al unirii evanghelice.

Vom recunoaște dela început importanța cu totul specială a acestei vizite, atât în ordinea bisericască, cât și în cea politică. Căci nimănui nu-i scapă din vedere rolul decisiv, ce-l are Anglia în destinele lumii, și deci interesul nostru de a-i câștiga prietenia, mai ales când ne gândim la succesele propagandei revizioniste maghiare din ultimii ani. Budapesta, prin agenții ei, a știut să trezească simpatii reale și să obțină susțineri calde în cercuri foarte înalte, cari au păgubit enorm dreptatea cauzei românești. De aceea, trebuie să prindem ori ce ocaziune binevenită, pentru a risipi atmosfera neprielnică și apăsătoare de astăzi.

Tot așa, din punct de vedere bisericesc, apropierea noastră de Marea Britanie, reprezintă un pas mare pe drumul sfânt, ce ni l-a arătat însuș Mântuitorul, când a vorbit ucenicilor despre „o turmă și un păstor“.

De sigur, dificultățile sunt încă foarte numeroase. Biserica anglicană, care este biserica oficială a Statului, se înfățișează ca un amestec dogmatic de protestantism și catolicism, cuprins în cele 39 articole de credință ale liturghierului anglican,

cunoscut sub denumirea celebră „Prayer Book“. În conferința dela Lambeth din 1930, unde alături de cei 252 episcopi anglicani au participat și 11 episcopi ortodocși, printre cari I. P. S. Mitropolit Nectarie al Bucovinei, s'au stabilit puncte de plecare solide cu privire la problema universală a unirii bisericilor. Rugăciunile impresionante din aceea întrunire istorică, precum și apelul ce s'a lansat de acolo către toate popoarele creștine, n'au rămas zadarnice. Duhul sfânt lucrează, pregătind în taină sufletele pentru uniunea cea mare. Adevărat, că Vaticanul a refuzat să colaboreze la această operă grandioasă; dar într'o zi va trebui să se plece și papalitatea.

Cea dintâi greutate în călea apropierei era chestiunea validității hirotoniilor anglicane. S'au dus tratative laborioase, și rezultatul lor este, că Patriarhiile ecumenice din Constantinopol, Alexandria și Ierusalim le-au recunoscut ca având valoare canonică și pentru ortodoxie. Sperăm, că și Biserica noastră își va putea spune cuvântul ei hotărâtor, mai ales pe urma discuțiilor, ce le va avea cu delegația sosită în țară. Căci cunoscându-ne mai de aproape, luând contact direct cu mistica și realitățile ortodoxe românești, fără îndoială, că se împrăștie multe prejudecăți, și Biserica noastră va apare trimișilor anglicani în lumina ei curată de păstrătoare autentică a învățurii apostolice. Și mișcarea de înfrățire dintre noi și ei o să iasă întărită, câștigând noi impulsuri în lupta frumoasă și perseverentă pentru triumful ei definitiv.

Să ne gândim o clipă, ce-ar însemna în istoria creștinătății constituirea aceleiași Biserici la gurile Dunării și în imensul imperiu britanic cu cele 400 milioane de suflete. Ortodoxia ar serba cea mai mare biruință spirituală din câte cunoaște omenirea în sbuciumul ei milenar.

Iată, de ce întimpinăm cu toată bucuria misiunea anglicană, înălțând rugăciuni către

Domnul pentru o rodnică și binecuvântată colaborare cu povățuitorii Bisericii noastre.

Noul președinte al Academiei Române: dl Alexandru Lapedatu.

Supremul arceopag al științei românești, și-a ales un nou conducător în persoana d-lui prof. Al. Lapedatu, ministrul cultelor și artelor.

Acest act impresionant, primit de opinia publică cu sentimente de reală bucurie, își are semnificația lui deosebită, nu numai pentru consăcrarea activității unei personalități culturale eminente, ci în același timp pentru înalta onoare ce se face Daciei superioare și tinerei ei Universități din Cluj.

În adevăr, așa cum s'a exprimat, votul nemuritorilor din Academie, a venit mai mult ca o inspirație fericită, decât ca o surpriză nebănuită, pentru că bărbatul așezat în fotoliul de președinte, are din plin, însușirile cerute unui asemenea loc de înalte răspunderi publice.

Purtând în suflet moștenirea neuitatului poet și profesor brașovean Ion Lapedatu, frânt în floarea tinereții creatoare, el s'a dezvoltat din copilărie încă, în atmosfera curată și vioaie a Bucureștilor României de ieri, formându-și o conștiință, liberă de toate stigmatele robiei ungurești, dar cu atât mai aprinsă de flacăra libertății și idealurilor românești. În această ambianță autohtonă, călăuzit de severii descăli a unei epoci de clasică îndrumare științifică, s'a înfiripat pasiunea pentru tainele trecutului devenită în urmă, o vocațiune pentru toată viața.

Astfel literile românești au văzut răsărind, prin anii 1900, un tânăr scriitor istoric, care prin cercetările lui serioase, a trezit interesul savanților și elogiile critice de specialitate. În mai bine de trei decenii, dl Alex. Lapedatu, a desfășurat o bogată și variată activitate literară ce i-a adus reputația unuia din cei mai de seamă reprezentanți ai istoriografiei românești. Aproape 40 studii și lucrări istorice stau sub ochii noștri, reliefându-se prin bogăția informației și simțul discernământului critic, prin pătrunderea subiectului și expunerea lui obiectivă, prinse în acele sinteze clare și veridice, cari cuceresc sufletele și fixează valoarea definitivă a

omului de știință. Ele i-au dat, în 1919, catedra de istoria veche a românilor la Universitatea din Cluj, iar în 1918 locul de membru activ în sânul Academiei Române, două demnități științifice, pe care a știut să le onoreze printr'o muncă neobosită, înțeleaptă și rodnică. Să ne gândim la pleiada de tineri pregătiți cu toată grija în seminarul său, și cari azi, sunt tot atâția promotori harnici ai științei istorice, să reținem înfăptuirile importante ale Comisiei Monumentelor Istorice din Transilvania, pe care a creat-o și o prezidează din 1921, și în sfârșit, să ne oprim cu satisfacție la Institutul de Istorie Națională, înființat la 1919, laboratorul minunat, înzestrat cu o bibliotecă ce atinge zece mii de volume, și care sub conducerea D-sale și a învățatului său coleg I. Lupaș, ne-a oferit admirabile cercetări istorice originale, cuprinse în cinci volume mari, vrednice de orice instituție similară din Apusul civilizată.

Dar alături de această operă strict științifică, dl Alex. Lapedatu, și-a format calitățile sale și în câmpul vast al vieții noastre publice și naționale aducând prețioase servicii Patriei întregite, fie la conferința de pace din Paris, prin documentate memorii istorice, ce susțineau drepturile noastre sfinte asupra Ardealului și Banatului, fie la tribuna parlamentului, al cărui membru constant este dela 1919, prin cuvântările sale temeinice, instructive și patriotice, rostite în toate problemele mari dela ordinea zilei.

Așa se explică, încrederea lurgă a marilor înfăptuitori ai Unirii, cari la 1923, l-au așezat în fruntea ministerului de culte, dându-i una dintre cele mai importante, dar și mai grele misiuni, aceea a unificării bisericii neamului. Prin stăruință, pricepere și tact puțin obicinuit la noi, dl Alex. Lapedatu, a reușit să înfăptuiască splendidă operă de unitate spirituală, atât de necesară și de binecuvântată pentru consolidarea României Mari, prin legea de consolidare din 1925, prin crearea Patriarhatului și în fine la

1928, prin întocmirea Legii Cultelor, care a încadrat definitiv minoritățile în viața statului național unitar. Privind în ansamblul ei munca îndeplinită la acest minister ea se prezintă ca o realizare istorică atât de hotărâtoare, încât ni se pare că proiectează asupra autorului ei, razele de glorie ale unui Spiru Haret. Iată cele două aspecte mari, științifice și naționale, cari constituie, într-o armonioasă

sinteză, personalitatea noului președinte al Academiei Române.

Felicitându-l din toată inima pentru această covârșitoare distincție națională, Eparhia noastră, mândră de fiul și ocrotitorul ei generos, este sigură, că ea va fi un izvor de înălțare a reputației Ardealului, și de rodnicie aleasă pentru vastul sanctuar al științei românești.

I. MATEIU

Punerea pietrii de temelie la o biserică nouă în Aciliu.

Duminecă în 2 Iunie c. s'a pus piatra de temelie la o biserică nouă în comuna Aciliu, locul de naștere al P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae.

Din prilejul acesta satul întreg a îmbrăcat haine de sărbătoare, pentru-că deodată cu acest înălțător act s'a prăznuit și aniversarea de 80 ani a ctitorului eșit din această comună, care și până aci a dat terenul de zidire, a controlat planurile și cătră acestea a contribuit cu 50.000 Lei numărar.

Din prilejul acesta s'a citit actul comemorativ, scrisoarea Episcopului prin care îmbărbă-

tează pe consătenii săi la jertfă și le pune în vedere, că le va dărui și un iconostas nou, ce se va lucra de Școala de arte și meserii din Huedin, după modelul dela această biserică.

Protopopul Dr. Borcea al Săliștei, din prilejul acesta a trimis P. Sf. Sale următoarea telegramă:

Pioasa asistență dela sărbătoarea întemeierii bisericii noi din Aciliu și sărbătorirea generosului ctitor, exprimă octogenarului bun ierarh Nicolae sentimente omagiale și de recunoștință și urează mulți ani spre fericită păstorie.

Minunile zilei.

— O cruce naturală în trunchiul unui fag de 100 ani. —

Abia s'au scurs câteva zile dela știrea publicată de un ziar local cu privire la istoricul și constatările făcute asupra giulgiului în care a fost înfășurat Mântuitorul Lumii, în mormântul din Ierusalim.

Este încă vie impresia lăsată de fiorul acestei constatări tardive, făcută abia acum după aproape 2000 ani dela desfășurarea evenimentelor cristologice. Cu atât mai vie și semnificativă, căci ea vine în mod ne-

asteptat și surprinzător în această lume cu o structură sufletească materializată și mehanizată și cu rezorturile imobilizate pentru delicatele vibrații ale Duhului și Credinței creștine, atât de binefăcătoare pentru omeniarea greu încercată.

Evenimentul este recent și constatarea este de natură strict științifică.

Persoanele chemate, sunt asistentul muzeului din Torino, unde se păstrează giulgiul, și d. Gerard Condo-

mier șeful institutului optic dela Paris. Elementele doveditoare sunt fotografiile făcute și razele infra-roșii, deci toți și toate din domeniul științei pure.

Mai recent este cazul dela noi.

În comuna Iara, locuiește dl avocat Dr. Nicola Andrei cu familia. D-sa după mamă este nepot de văr al lui Avram Iancu, iar după tată se trage din familia lui Horia din Albac (moșul său după tată a fost rănit în lupta dela Fântânele, descendent de preoți, cari s'au perindat dealungul unui secol.)

Soția d-sale d-na profesoară penz. Butean Elisabeta a cumpărat în 7 Mai c. dela un țaran, un car de lemne pentru foc.

Până aici nimic extraordinar.

Dar când ajung lemnele la fereastră să le taie, unul se opune cu îndârjire ascuțișului dinților lacomi, și nu merge decât la o lungime neobicinuită pentru cuptor. La fel se repetă cazul când ajunge sub ascuțișul toporului. Se observă loviturile făcute în câteva locuri cu toporul, dar acesta a ricoșat tot de atâtea ori, până când a lovit în locul po-

trivit. Atunci lemnul s'a despicat frumos în două, și pe ambele părți se prezintă câte o cruce ortodoxă de 25 cm. lungime și 10 cm. lățime și de execuție frumoasă. Semnificative și inexplicabile sunt aici trei lucruri:

1. Cum s'a format crucea în trunchiul acestui arbore, fără să altereze formația lemnului cătuși de puțin în cei 100 de ani?

2. De ce nu s'a putut tăia lemnul în lungime, până când nu s'a potrivit locul sub fereastră astfel, ca Crucea să rămână intactă?

3. De ce a ricoșat toporul de atâtea ori, până când n'a lovit acolo, unde a despicat lemnul astfel, ca cele 2 cruci să rămână întregi și egale.

Semnificativă și interesantă este și data zilei de 7 Mai, căci în aceea zi este arătarea Sfintei Cruci, după calendarul ortodox.

Mister și miracol sunt toate acestea, precum mister este și destinația și puterea miraculoasă ce o pot avea aceste Cruci frumoase.

Originea trunchiului este cătunul Valca Vadului, din Cacova Ierii.

V. MATEIU

Sărbări culturale în Munții-Apuseni.

F. O. R.-ul din Baia-de-Arieș a mobilizat bunăvoința unui grup de profesori ai Academiei, pe cari i-a însărcinat să aducă învățătură creștinească și românească pentru sufletul dreptcredincioșilor, din părțile locului.

Această eșire culturală, pe valea Arieșului, a fost însoțită de corul teologilor, care a susținut o bună parte din program, sub priceputa baghetă a d-lui prof. V. Petrașcu.

Primul popas s'a făcut în comuna Vidolm. Parohia de aici, prin străduința conducătorului ei pr. L. Bucur și obolul tuturor și-a ridicat o biserică nouă.

Biserica veche — un adevărat stup de nuele aruncat pe coama unui deal — cu tot farful și nobleța ei de relicvă sfințită își încheiase în vreme rosturile seale. Îi trebuia neapărat o reparație.

Cu mijloace puține și cu râvnă multă, în loc de reparație, numitul preot L. Bucur, a dat satului o biserică nouă. Nouă dela treapta de intrare până la pictura catapitesmei, căci biserica a fost — în parte — și pictată în oleiu — după orânduirile iconografiei din biserica ortodoxă.

Tânărul pictor C. Muntean, fiul pâr. E. Muntean din Podeni, și-a unit talentul cu înțelegerea lipsei de mijloace a parohiei și a pictat biserica în părțile principale, arătând măsura priceperii sale în arta aceasta, pricepere despre care avem cuvinte de laudă și recomandare amatorilor. Cu sfințirea acestei biserici s'au început serbările de cari vorbim.

Încă de Sâmbătă 18 c. au sosit în localitate mandatarul P. S. Episcop dl Dr. A. Buzdug însoțit de dd. prof.: Bucevschi, Gh. Stănescu și V. Pe-

FOILETON

Educația preșcolară.

— Frica de Dumnezeu. —

Vorbind în una din Homiliile sale despre defectele observate la tineret, sf. Ioan Gură de Aur insistă asupra unei cât mai timpurii educații religioase, accentuând că „neglijența părinților e cauza tuturor relelor, deoarece n'au deprins pe copil de la frica de Dumnezeu și la religiositate“, fără de cari noțiuni nu se poate concepe o sănătoasă educație morală. De aceeași părere sunt și mulți dintre pedagogii moderni. Cu fiecare zi lumea se convinge tot mai mult de profundul adevăr cuprins în inspiratele cuvinte ale înțeleptului din Testamentul Vechiu: „începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu“. Aceasta e prima impresie ce trebuie adânc întipărită în mintea fragedă a copilului, lucru știut fiind, că primele impresii sunt cele mai puternice. Bazați pe această constatare, unii merg așa de departe încât afirmă, că educația copilului e un fapt împlinit deja la șase ani. Ba pedagogul Jean Paul afirmă chiar, că mai mult învață copilul în primii patru ani ai vieții, decât în cei patru de universitate. Aceste afirmații sunt de sigur exagerate. Un sâmbure de adevăr însă tot conțin: primele impresii sunt cele decisive asupra educației

viitoare, căci ea depinde de tăria bazei puse în primii ani ai existenței

Prin ce mijloace se obține această inoculare a sentimentului religios? Prin mai multe, fără îndoială. Dar calea cea mai sigură ni se pare aceea, ca părinții să viețuiască în așa fel încât din faptele lor să transpire această frică, aceasta supunere față de Dumnezeu. Copilul ca de altfel puștii tuturor animalelor, e înzestrat cu un puternic și foarte dezvoltat simț de observare și imitație. Dupăcum puștii de pasăre învață dela părinți melodia, pe care o va cânta mai târziu, așa și copilul. Dacă va observa el, că părinții lui se roagă și pronunță cu evlavie numele lui Dumnezeu, pe neobservate se va simți și el influențat de aceste practici. De unde până acum credea, că părinții lui sunt atotputernici, acum observă că și ei la rândul lor cer ajutorul unei alte ființe mai puternice, pe care deocamdată n'o pot cuprinde cu mintea, dar care îl uimește și pe care vrea s'o cunoască. Și cum nu află răspuns mulțumitor la această chestiune chinuitoare în mintea sa, dată fiind curiozitatea lui firească, el va întreba pe cei din jur, în primul rând pe mamă-sa, de care se simte mai apropiat, deoarece vede că ea se îngrijește mai mult de măruntele lui nevoi, pe când tatăl e mai mult dus de acasă sau isprăvește diferite lucrări prin curte, deci mai îndepărtate de trebuințele lui imediate.

De aceea și țin micuții mai mult la mama, decât la tatăl lor.

Această împrejurare mama trebuie să o știe exploata cât mai bine în vederea infiltrării sentimentului religios în sufletul pruncului. Îi va arăta, că ea nu îi va putea împlini toate dorințele, dacă nu i-ar veni în ajutor tatăl, care se 'ngrijește prin munca lui să nu ducă lipsă la nimic. Dar nici tatăl n'ar reuși, oricât ar munci, dacă n'ar cere și n'ar primi ajutor dela Dumnezeu, dela care coboară „toată darea cea bună și tot darul desăvârșit“, în formă de lumină, căldură, ploaie și alte binefaceri. Dacă se întâmplă ca 'ntr'un an să nu rodească țarina, mama înțeleaptă va interpreta acest fapt ca o pedeapsă a lui Dumnezeu, supărat din cauza răutății omenești, după cum și ea, mama, se supără când copiii sunt răi și neascultători și nu le face pe voie, până nu-și cer ertare. În forma aceasta prinde rădăcini adânci și puternice în sufletul lui credința, că viața lui și a tuturor depinde de această mare putere concretizată în noțiunea de Dumnezeu, bun cu cei buni, dar aspru cu cei răi, cari trebuiesc pedepsiți tocmai pentru a deveni buni. Oda lucrul acesta înțeles, micuțul va fi adânc impresionat de puterea și bunătatea cereșcului Părinte și va căuta să se pună în legătură cu El prin rugăciune, după cum vede și pe părinții săi făcând.

ca să avem bucuria neperitoare de a vedea pe Mântuitorul precum l-au văzut Mironosițele femei.

După terminarea serviciului divin s'a dat cuvânt d-lui Rancea Gavril casier și secretar al F.O.R.-ului din Luduș pentru a constitui subsecția Miheș.

Prin câteva cuvinte d-sa a arătat scopul acestei mișcări care nu urmărește altceva decât apărarea bisericii și neamului de străinii cari ne voesc numai răul.

La orele 2 d. m., s'a ținut la

școala primară conferință pentru popor, vorbind pâr. Gh. Stan despre carte și pâr. Oct. Hârșan despre dragostea de lege și țară.

După vecernie preoții prezenți au hotărât a se face un cerc preoțesc „Câmpia” cu parohiile: Sânger, Papiu-Ilarian, Bărboși, Pogăceaua, Zau, Valea-Largă, Șăulia și Miheș, deoarece formația de până acum nu era prea potrivită, căci parohia Chețani și Grindeni sunt la o depărtare de 30—35 km. de Miheș.

Pr. IOAN TODEA

INFORMAȚIUNI

Sfințirea Catedralei dela Bălți. Dumineca trecută a avut loc sfințirea frumoasei catedrale episcopicești din Bălți, în cadrul unor festivități impresionante. De față a fost însuș M. Sa Regele Carol II-lea însoțit de Măria Sa Voevodul Mihai și de membrii guvernului în frunte cu dl Gh. Tătărescu. La praznic au venit și câțiva vlădici ai ortodoxiei grecești și slave. Drumul cel dintâi al Suveranului prin Basarabia a fost un adevarat triumf, ce nu va fi uitat niciodată. Poporul moldovenesc l-a primit cu un entuziasm indescriptibil, acoperindu-i calea cu cântece și flori. Au fost clipe ca în basme, cum nu s'au mai pomenit în țara dela Nistru. Ele au dovedit puterea instinctului de rasă, și legătura indisolubilă dintre popor și Dinastie. Regele însuși a rămas adânc mișcat de aceste revărsări de iubire populară, cari au fost egal de intense la Chișinău, la Bălți și la Hotin, cum și pe oriunde a putut fi aclamat de însuflețirea fără margini a țărănimii fericite.

Conștiința de neam și dragostea de țară au înscris o pagină glorioasă, vrednică de măreția unității naționale.

Ziua de 8 Iunie. Pregătiri mari au fost făcute în toată țara, ca ziua restaurației să fie sărbătorită cu toată demnitatea și cu tot entuziasmul ce-i merită importanța ei istorică. În special tineretului școlar i-a revenit un rol impresionant în prăznuirea acestui eveniment național, care la București a luat proporții grandioase. De aici înainte ziua de 8 Iunie va rămânea sărbătoarea tinerimii, legată prin toate bătăile inimii ei de Suveranul tuturor idealurilor și năzuințelor, ce-o încălzesc spre înălțarea și întărirea Patriei.

Sfințirea bisericii celei noi din Călățele, protopopiatul Huedin, se va face de către P. Sf. Sa Episcopul Armatiei Dr. Ioan Stroia, Luni a 2-a zi de Rusalii, cu toată solemnitatea, participând dela centrul Episcopiei mai mulți domni consilieri cu corul Academiei noastre teologice.

Adunarea Sindicatului presei din Ardeal. S'a ținut în ziua de 2 Iunie c. la Cluj, sub președinția dlui Ion Clópoțel. În firul unor discuții, adeseori prea vii, s'a putut constata totuși realizările mari ale acestei instituții culturale, care are un imobil frumos în centrul Clujului și este pe cale de a zidi un sanator la Băile Erculane. Ar fi de dorit ca presa ardeleană să se ridice iarăși la înălțimea morală a celei dinainte de războiu, împlinind prin aceasta o misiune de regenerare a spiritului ziaristic românesc de azi.

Episcopi răsvrățiți în Grecia. Ni se anunță, că trei episcopi ai Bisericii din Grecia s'au răsvrătit împotriva calendarului, susținând revenirea la cel vechiu. Cu alte cuvinte s'au făcut vinovați de „stilism”. Sf. Sinod din Atena luându-i în cercetare disciplinară, a hotărât caterisirea lor, declarându-le scaunele vacante.

Congresul advocaților ardeleni. La Cluj s'a ținut Dumineca trecută un congres extraordinar al barourilor ardeleni, care s'a ocupat de situația disperată în care a ajuns această clasă de intelectuali, atât de meritoasă în luptele noastre din trecut. S'au propus o serie de măsuri, menite a pune stavilă proletariatului advocățesc, ce se desenează pentru ziua de mâine. Între altele s'a cerut prelungirea pregătirii universitare, cu numerus clausus, selecțiune severă prin stagiul de 3 ani și examen de liberă practică.

Curiozități bisericești. Dărilor de seamă arată, că în adunarea eparhială dela Chișinău a luat cuvântul și... o doamnă. Anume e vorba de doctorița El. Alistar directoarea liceului de fete (școala eparhială), care a citit un raport amănunțit despre situația instituției. Suntem surprinși de această perorație, câtă vreme știm că femeile n'au absolut nici un acces în adunările noastre reprezentative. Sperăm, că pe viitor se vor evita asemenea greșeli.

O sărbătoare la Păniceni. Duminecă în 2 Iunie a. c. s'a sfințit la Păniceni, în asistența alor alor aproape 1000 săteni, monumentul eroilor neamului. Actul sfințirii a fost săvârșit cu deosebit fast, prin noul preot Petru Pop, care prin o însuflețită cuvântare a subliniat importanța actului — jertfa celor căzuți pentru întregirea neamului — și tot în acest sens au mai vorbit dnii Gall, notar și Z. Vlad, înv. După solemnitate s'a dat un reușit festival

artistic în sălile școlii primare, cu concursul sătenilor tineri, sub conducerea învățătorilor locali. Rap.

Teorii false. Tot în adunarea eparhială dela Chișinău au răsunit din partea unor membri niște teorii false cu privire la natura juridică a acestor adunări. Anume s'a afirmat, că ele sunt numai organe ajutoare ale Episcopului, cu vot consultativ și cu hotăriri ce n'au valoare fără aprobarea Chiriarhului. Nici în lege și nici în Statutul de organizare nu vom găsi asemenea erezii grave. Ele pot denatura însăș fondul organizației noastre bisericești. De aceea, trebuie să li se pună repede o frână.

Încurajarea natalității La București s'au decernat zilele trecute o serie de premii, instituite de Primăria capitalei, pentru familiile cu cei mai mulți copii. Au primit carnete la Casa de depuneri în valoare de 1000 Lei toți copiii acestor familii, compuse din câte 10, 11 și 12 membri. Gestul e frumos. Am dori însă ca orașele noastre, mai ales în Bănat, să permanentizeze asemenea măsuri, fiind siguri de efectele lor salutare.

Hitleriștii contra creștinismului. Sub titlul „Către obscuranțiștii timpurilor noastre”, dl Alfred Rosenberg, însărcinat de Führer cu educația filozofică a partidului național-socialist, a publicat o carte care constituie un violent atac împotriva creștinismului și în special împotriva bisericii catolice din Germania.

Cu toată importanța funcțiunilor pe care le îndeplinește dl Rosenberg în partidul național-socialist, el declară în această carte că vorbește numai în numele său personal. „Vreau să apăr valorile științifice ale cărții mele „Mitul secolului al XX-lea”, afirmă dl Rosenberg în prefața noii sale lucrări. Această carte este considerată în cercurile catolice și protestante ca un fel de biblie a oricărei mișcări anti-creștine. De altfel, mișcarea anticreștină câștigă pe zi ce trece teren în Germania național-socialistă, după cum a dovedit recenta manifestație dela Sport Palast.

Cutremurul din Belucistan. Toate zările scriu îngrozite de cutremurul catastrofal ce-a bătuit provincia persană Belucistan, de sub protectoratul Angliei. Orașe și sate întregi au pierit de pe fața pământului, înghițând sub dărâmături până acum 40.000 vieți omenești. Vulturii și hienele își fac ospățul sinistru în cete numeroase pe cadavrele dintre ruinele negre. Jalea e fără margini și cutremurile încă n'au încetat cu totul. E încă unul din semnele înfricoșate ale Cerului. Îl vor înțelege oare neamurile păcatelor și războaielor ucigătoare?

Cât a costat războiul mondial? Un savant american, dl Murray Buttler a întocmit un studiu documentat despre

războiul mondial, sub raportul daunelor economice ce le-a provocat. Redăm aici aceste constatări extrem de interesante: „După cele mai bune statistici de până acum, războiul mondial a costat 400 miliarde dolari bogății distruse. Ca să ne putem face o idee ce înseamnă această cifră, socotim că din acești bani am fi putut construi câte o casă de 2500 dolari (cam 260.000 Lei) cu mobile de 1000 dolari, casă înconjurată fiecare de câte 5 pogoane (aproximativ) de pământ pentru fiecare familie din Statele-Unite, Canada, Australia, Franța, Anglia, Belgia, Germania și Rusia. După aceea ar mai fi rămas destui bani pentru a da fiecărui oraș cu peste 20.000 locuitori din toate aceste țări câte o bibliotecă în valoare de 5 milioane dolari și câte o universitate de 10 milioane dolari. Cu banii rămași s'ar fi putut apoi cumpăra toată Franța și toată Belgia, adică tot ce există în aceste țări, ca: ferme, case, uzine, biserici, căi ferate, drumuri, într'un cuvânt tot ce reprezintă o valoare oarecare în 1914.”

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 3048—1935.

Comunicat.

Având în vedere că la unele alegeri de Consilii parohiale și protopopești din metropolie s'au făcut contestații la Consistorul Metropolitan, Congresul Metropolitan din urmă a decis sub Nr. 35 că în metropolia noastră nu se admite apel la Consiliul Metropolitan în contra acestor alegeri, deoarece acesta nu are caracterul de for apelativ în aceste chestiuni. Forul decisiv este Consiliul eparhial.

Cluj, la 16 Mai 1935.

Consiliul eparhial.

Nr. 66—1935 parohial. (7) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului vacant de cântăreț dela biserica veche ort. rom. din Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Sesiune cantorală de 8 jug.
2. Casă cantorală în natură.
3. a 3-a parte din venitele stolare.

Candidații vor prezenta oficiului parohial diploma de absolvire a școlii de cântăreți, sau un alt certificat de calificare cantorală cerut de regulamentul de organizare a bisericii ortodoxe, pentru a putea ocupa postul de cântăreț dela oraș, cum și alte documente recomandatoare, și se vor prezenta cu prealabila învoire a subsemnatului la biserică spre a cânta și a lua contact cu poporul.

Consiliul parohial își rezervă dreptul, ca după sfințirea bisericii noi și recunoașterea parohiei a II-a să poată repartiza pe alesul, la oricare dintre cele două biserici parohiale.

Turda, 18 Mai 1935.

In deplin acord cu Consiliul parohial.
Iovian Murășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.